

KÖZSEG ÉS VIDÉKE

KERESZTÉNY, NEMZETI, POLITIKAI HETILAP

Előfizetési díjak: helyben negyedévre
Videkre és Németországba
Külföldre egy évre 4 dollár

P 150
P 220

Megjelenik minden vasárnap reggel

Felcél szerkesztő és kiadótulajdonos: Rónai Frigyes
Köszeg, Várkör 39. Telefon: 23 szám

Hirdetések ára millimétersoronként 8 fillér
Szövegközötti reklámír sora 30 fillér
Nyilttér sora 40 f. — Hirdetések előre fizetendők

Aug. 24-en a világ minden helyen felcsendül a magyar Himnusz

A Magyarok Világkongresszusa a következő felhívást bocsátotta ki:

Testvérek! Magyarok!

A mi nemzetünk nagy fia, Kölcsey Ferenc, aki a Himnusszal ajándékozott meg bennünket, 1838. augusztus 24-én halt meg. Eszerint az idei augusztus 24-én lesz halálának századik évfordulója. Illő, hogy a föld keletkezésén mindenki, aki magyar, ezt az évfordulót megünnepelje. S az ünneplésnek szebb módját nem tudjuk, mint hogyha ezen a napon a világ valamennyi magyarja elénekli a Himnuszt Kölcsey Ferenc emlékezetére.

Magyar Testvérek! Mikor a hódító török hatalom elsöpréssel fenyegette a keresztény világot, ennek a keresztény világnak csak egy emberhez volt végső bizodalma, a magyar Hunyadi Jánoshoz. A pápa elrendelte, hogy a világ valamennyi keresztény templomában déli tizenkét órakor megszólaljanak a harangok, ezzel a déli harangszóval könyörögve Istentől a magyar hadvezér győzelmét. S a harangok nem hiába könyörögtek, Hunyadi győzött. A déli harangszó szokása ezután is megmaradt, mint a földkerekség templomainak hálaadó imája. Déli tizenkét órakor az egész világ harangjai azóta is hálásan hirdetik, hogy a magyarok megmentették a kereszténységet.

Kapcsoljuk a nagy Kölcsey Ferencről való megemlékezésünket ehhez a déli harangszóhoz. Adjuk jelét annak, hogy a magyar nemzet ma is él és tovább akar élni. Mikor augusztus 24-én a déli harangszó elhangzott, énekeljük el Kölcseynek azt az imádságát, hogy: „Isten áldd meg a magyart!”

Mi itthon ugyanígy meg fogjuk ülni az ünnepet. Az anyaország minden dalárdája összegyülekezik ezen a napon déli tizenkét órakor a maga községének temploma előtt, vagy más nevezetes helyén és elénekli a Himnuszt. Csatlakozzék ehhez a haza határain kívül élő minden magyar is. Mind az öt világrész minden olyan helyén, ahol idegenbe vetődött véreink laknak, hangozzék fel a nemzeti ima, pontosan déli tizenkét órakor.

Akik ekkor a szent ének buzgó hangjával fordulnak majd Istenhez, gondoljanak arra, hogy a földgömbön mindenütt más időre esik a déli tizenkét óra. Ahogyan az emberiség lakóhelye, ez a mi kis csillagunk, megfordul önmaga körül, mindig más és más pontját fordítja a sugárzó nap felé. Ha tehát felhívásunknak eleget tesztek, augusztus 24-ének teljes huszonnégy óráján át fog zengeni a Himnusz. A mi nemzeti imádságunk körül fog futni a földgömbön. Egyik percben a tokiói magyarok közt zendülnek meg szent hangjai, másik percben Sao Paolo magyarjai

énekelik, egyik percben Berlin, másik percben Sidney énekelik a dalt.

Ez a huszonnégy óráig tartó Himnusz, a magyar imádság zengő stafétája, azt fogja hirdetni, hogy akik a föld felületén szétszóródtak, az egymáshoz való tartozás érzésében egyek maradtak. Azt fogja hirdetni, hogy él egy fajta ezen a világon, amely most éppen Szent István évét üli; amely mérhetetlen szolgálatot teit a világ kereszténységének és megcsonttatását kapta érte jutalmul. Azt fogja hirdetni, hogy a magyar nemzet e hálátlanság ellenére is tovább teljesíti hivatását az emberi kultúra munkálásán és Kölcsey Ferenchez hasonló nagy fiai ezentúl is az emberi szellem csillagai lesznek a népek közötti meg nem értés és gyűlölség éjszakájában.

Vannak a föld keletkezésén pontok, ahol ez az éjszaka sötétlik déli harangszókor is, ahol a Himnusz énekléséért börtönbüntetés jár. Ez a mi szavunk valahogyan oda is el fog

jutni. Az ott élő magyar testvéreket mi korántsem lájtjuk azok ellen a törvények ellen, amelyeknek ereje alatt élnek. De azt senki sem tilthatja meg nekik, hogy déli harangszókor elgondolják magukban a Himnuszt. Isten ezt a néma imát éppen úgy meg fogja hallani, mint a hangosan zengő többit.

A magyarság jövőjébe vetett mélyszégyen hittel üdvözöljük a világ minden pontján élő testvéreinket és kérjük őket, hogy áhitatos érzéssel csatlakozzanak az egész földkerekség területén folyó Kölcsey-ünnephez.

Harsányi Zsolt s. k.,
író, a Magyarok Világkongresszusa központi tanácsának tagja

Báró Perényi Zsigmond s. k.,
koronaur, a Magyarok Világkongresszusa elnöke.

Közsegen szintén felcsendül ezen a napon a Himnusz. Az ünnepséget Szmolján László tanácsnok készíti elő.

A kultuszminiszterium képviselője és a főispán jelenlétében zajlott le az irottkői járás községeinek népművelési napja

Az irottkői járás községei — a tavalyi sikeren felbuzdulva — az idén is megrendezték mult vasárnap a járás népművelési napját, Közszezszerdahely gesztenyésében.

A népművelési nap magvát képező műsoros ünnepség előtt a rendezőség, élükön Chernel Ernő főbíróval, a község házában ünnepélyesen fogadta az ünnepélyre érkező előkelőségeket: vitéz Szücs István dr. főispánt, Antalfia Antal dr. miniszteri tanácsost, a népművelési bizottság vezetőjét, aki a kultuszminiszterium megbízásából jött el a népművelési napra, valamint Vidós Árpád vármegyei főjegyzőt. Chernel Ernő főbíró üdvözlő szavaira Szücs István főispán és Antalfia miniszteri tanácsos válaszoltak.

A fogadtatás után a rendezőség kikísérte az előkelőségeket az arnyas gesztenyésbe, ahol már hatalmas közönség gyülekezett össze, hogy tanuja legyen az érdekesnek ígérkező műsornak. Nagyon sokan jöttek el Köszegről, Szombathelyről és a járás falvaiból. A közönség soraiban ott láttuk Szmolján László tanácsnokot, aki Köszeg városát képviselte, Szabó Géza tanfelügyelőt, Mátéffy Jenő dr. tiszti főorvost és még másokat a megye két városának és az irottkői járás községeinek kitünőségei közül.

A műsoros ünnepséget

a Hírszegy vezetése be. Chernel Ernő főbíró szép felépítést megnyitó beszédet mondott, amelynek keretében köszöntötte a népművelési nap ven-

dégeit és közönségét. — Kercselics László leveinte hatásos szavai után a községdorozslói ifjúság nagy sikerrel mutatta be a „Károlykának csizma ké” című színművet. A pusztacsoi ifjúság magyartáncok bemutatásával aratott taptot. A műsor következő száma megváltozott: a nemescsoi dalárda népdalai helyett Balaton Ilona „Pókainé”, Tóth Antal pusztacsoi legény pedig „Magyar ének 1919-ben” című verset szavaltá el.

A perényei regösök a falun divó „regölés”-ről adtak izelítőt a közönségnek. A közszezszerdahelyi dalárda népdalai megérdemelt sikert arattak, ép úgy, mint a nagygyencsi ifjúság csárdajelenetei, a nemescsoi leventék zeneszámai és a nagygyencsi leventék mutatós magyar tánca. A gyöngyösfalusi ifjak kedves falusi szokásokat elevenítettek meg „Pünkösödés és köszöntők” keretében. A bozsoki dalárda népdalai után a velemi ifjúság egyfelvonásosa: „A nótás cigányok” került bemutatásra, a közönség lelkes tapsától kísérve. A nagygyencsi dalárda népdalai következtek, majd a perényiek híres verbunkos csoportjának verbunkos tánca zárta a műsor „mutatványos” részét.

Utána Antalfia Antal miniszteri tanácsos szólalt fel: a népi hagyományokban és szokásokban rejlt erő és kulturális értéket vázolta fel. Ablánczy József népművelési titkár záróbeszédében a szereplőknek és a rendezőgárdának mondott köszönetet. A szép és gondosan összeállított ünnepséget a Himnusz a kordjai fejezték be.

A népművelési nap megrendezése körül Chernel Ernő főbíró irányítása mellett az agilis rendezőgárda tagjai: Piros Gyula és Nuschy József körjegyzők, Horváth József a községi főszolgabíró tiszviselője, Köröshegyi János Pál segédjegyző és Pálmay Kálmán községi írnok szereztek dicséretes érdemeket.

Nagy sikere volt a népművelési nappal kapcsolatosan megrendezett kézimunkakiállításnak is: a lukács-házai szövőtanfolyam hallgatói szerepeltek szép és mutatós anyaggal.

Az ünnepség után Horváth József vendéglőjében táncmulatság kezdődött, amely szintén a legnagyobb siker jegyében zajlott le.

Antalfia Antal miniszteri tanácsos a Közszezszerdahelyre vezető útján az előkelőségek kíséretében megtekintette a herényi, nagygyencsi és gyöngyöspáti kultúrházakat. Különösen elgyönyörködött azon a praktikus megoldáson, amit Gyöngyöspátiában látott. Itt a tűzoltószertár mellé színpadot építettek és előadások alkalmával a kiűrtett szertár szolgál a nézőközönség befogadására. Székek ugyan még nincsenek benne. Ezekre majd társadalmi úton kell összegyűjteni a költséget. Ezt a társadalmi gyűjtést mindjárt személyesen megindította Antalfia miniszteri tanácsos: 10 pengőt nyújtott át a székek beszerzési költségeire. Peldáját mindjárt követték az előkelőségek is. Ezzel is előbbre jutottak a gyöngyöspátiak.

Szombathelyre visszatérve Antalfia miniszteri tanácsos megtekintette a szeminarium-kerti ásásokat. Itt Géfin Gyula hittudományi főiskolai helyettes igazgató ismertette az ásások rendkívül gazdag és ritkaságszámba menő anyagát.

Stefánia-búcsú a Főtéren

Régóta nem látott siker jegyében zajlott le mult vasárnap a Stefánia szövetség által a Főtéren rendezett „búcsú”. Az érdeklődő közönség hatalmas tábora vette körül a búcsú színhelyét. Érdekes látványt nyújtott a közönség húzódása: minden ujtással szemben bizalmatlanságot tanúsít, de csak eleinte. A városi fuvózenekar hangjai, az Elite kávéház és a Sirhuber vendéglő fehér asztalai azonban csakhamar megtörték a húzódozást: rövid időn belül hatalmas közönség lepte el a búcsú elkerített helyét. Méginkább megnövekedett a búcsún megjelentek tábora, mikor a tűző napsugarakat felfogták a tér arnyas gesztenyefái. A korszót csakhamar elrepték a táncolni vigyó fiatalok, ugyanakkor az „öregek” sem foglalkoztak kizárólag az Elite kávéház és a Sirhuber vendéglő italainak pusztításával, hanem gyakran a fiatalokkal versengve rugták az aszfaltot.

A búcsú leglátogatottabb szörn-

FIGYELEM!**FRIED** márkás cipő
-nek szezonvégi
kiárúsítása

július 25-től

aug. 6-ig

Női cipő 1⁹⁰ P
Férfi cipő 8⁵⁰ P
Gumi cipő 1⁻ P
Piros cipő 4⁵⁰ P
-től felfelé.

kozó lehetősége a "ringlispiel" volt. Gyerekek, fiatalok, öregek versengtek egymással, ki repül jobban a körhintán. A céllovásátor durrogása arról tett bizonyosságot, hogy városunkban sokan vágnak Tell Vilmos babéraitra. Olyan durrogást vittek véghez, hogy a gyengébb idegzetűek eleinte majd az asztal alá estek ijedtükben. Igen nagy látogatottságnak örvendett a kártyavetőnő dr. Visnya Aladárné izlésesen feldiszipelt "barlangja". Sok asszony győződött meg férje hűtlenségéről (míg ők a kártyavetőnőnél voltak, férjük vigan udvarolt az eláruló kislányoknak).

Ha már az eláruló kislányoknál tartunk, meg kell vallanunk, hogy borzasztó könnyen adták oda a "szívüket". Minden belépőnek kínálgatták a "szívüket", de nem is volt olyan boldogtalan halandó, aki ne lett volna hajlandó legalább egyet elfogadni a sok kínálgatott szív közül. Egyik-másik fiatalember — nem mint más tisztességes skalpvadász — a szíve fölé akasztva hivalkodott sok "győzelmi jelvényével". Hogy aztán végeredményben a kislányok győztek — az csak természetes.

Csúcspontját érte el a búcsú az esti órákban, mikor még tényleg alkalmával sem látott tömegek lepték el a korzó úttestjét és fáradságot nemkímélve ropták a táncot Kováts Ferenc városi karnagy vezénylete alatt sikeresen szereplő városi fuvószener hangjaira. Esti 10 óráig tartott a búcsú, majd a táncolni vágyó fiatalok az Elite kávéházba vette be magát, ahonnan csak reggel felé azüremkedtek hazafelé a jól sikerült mulatság résztvevői.

A legnagyobb elismerés hangján kell megemlékeznünk a "búcsú" rendezőgárdájáról, elsősorban vitéz Nagy Miklós dr.-né elnökőről, két vezérkari főnökéről, Szederkényi Ilonkáról és Schlaffer József cégvezetőről, akiknek gondos figyelmét semmi sem kerülte el. Sok elismerés illeti meg a vigalmi bizottság tagjait: Bösz Edénét és Kirchknopf Jenőné, valamint a többi közreműködő hölgyet: dr. Visnya Aladárnét, dr. Beyer Jánosné, dr. Hernádi Lajosné, Holczer Paulát, Ponesz Lajosné, ifj. Róth Jenőné, Steininger Gabornét, özv. Horváth Jánosné, Kiss Etelkát, Kutassy Jánosné, Martini Károlynét és Németh Mária.

Miután azonban nagyon sokan voltak a győzelmi jelvényes fiatal emberek közül, akiket nagyon érdekelt az eláruló fiatal hölgyek személye, diszkréciónal mellett közöljük a nevüket: Asbóth Gitta, Béja Ilus,

Boros Delinka, Csipkés Rózsi, Halik Anci, Ferenchalmi Lujzi, Freyberger Milla, Gyöngyös Mariann, Hernádi Paula, Hernádi Edit, Jeney Pintyőke, Kirchknopf Babuci, Kóczán Ili, Pavetits Evi, Róth Eda, Szemes Evi, Szabó Mariann, Takó Médi, Unger Mariann, Weissenbeck Vera, Zsoldos Margit, Zsoldos Mária.

Kevesen vannak a város közönsége köréből, akik nem jelentek meg a búcsún. Miután pedig őket is érdeklí a búcsú története, hogy teljes legyen a krónika, elmondjuk azt is, kik voltak ott. Egy szóval: nemcsak a város társadalmának színe-java dr. vitéz Nagy Miklós polgármesterrel az élén, de a nyaralóvendégek is szinte teljes számban vonultak fel a búcsúra.

Befejezésül még csak annyit: úgy tudjuk, hogy a jövőben minden nyáron megrendezi a Stefánia Szövetség a "búcsúját". Akik az idén nem vettek részt a búcsún — pótolhatják jövőre, és segíthetik a szövetséget abban, hogy kis védenecit ellássa.

Falusi kis lak...

Alig látszik ki a földből,
Csak a piros tetője,
Fehér falak zöld mezőben,
Süti a nap melege.

Csendes este szelid szemmel
Képes lapot nézdelnek,
Gondjaik közt megnyugosznak,
Radót is élveznek.

Sötét jelhök tova tűnnek,
Únokaik környezik,
Örömtől az öreg pár
Boldogságtól könnyezik.

KIRCHNER BÉLA.

Iskolánk értesítői

A Szent Benedekrendi kat. Ferenc József gimnázium 261. évi értesítője 89 oldal terjedelemben, Saly Arnulf dr. igazgató szerkesztésében jelent meg. Címlapon a gimnázium épületének képe, az első lapon pedig a Jakab-templom ékessége, a XV. sz.-ből származó Palástos Madonna látható. Két értekezés közül "A magyarság kettős szentéve" címűt dr. Balázs Olivér tanár, a másikat "A földrajzi viszonyok hatása Szent István népe kialakulásában" címmel Bognár Ede tanár írta. Mindkettő, amint címükből is látható, a kettős szent év jegyében íródott. Előbbiben a szerző a magyar léleknek lsten lelkével való találkozását két esettel hozza kapcsolatba. Először nemzetté alakulása hajnalán, másodsorban a most lefolyó eucharisztikus kongresszus alkalmával. Bognár Ede tanár tudományos fejtegetéssel tárja az olvasó

elő a magyar nép keletkezésének és vándorlásának történetét.

"Iskolánk multja" rovatban az intézet rövid története olvasható. A tanári testület munkabeosztása, társadalmi és irodalmi működése, a végzett tanítási anyag, az iskolai élet mozzanatai, az ifjúsági egyesületek működésének jelentései, könyvtárak, szertárak állapotának képe, jótékony-ság, jutalmazások, az érettségiről szóló jelentések következnek szép sorjában. Cezurát képez az értesítő első és második része közt a VIII. osztályú növendékek fénykép-tablója.

Az érettségi találkozó beszámolójából megtudjuk, hogy az 1912. évben végzett növendékek 25 éves találkozójukat mult év június 17-én tartották meg, amelyen a végzett 16 növendék közül 8 jelent meg, köztük dr. Palkó János kanonok és Solymoss Vendel volt bencés igazgató.

A 10 éves találkozó június 12-én jöttek össze az 1928-ban végzett bencés diákok számszerint 24-en, néhányan pedig kimentették magukat távolmaradásukért. Mindkét találkozó meleg, szeretetteljes biznyságtétel volt az iskola és tanári kara iránti tiszteletnek és ragaszkodásnak.

A tanulók népesedési táblázatából megtudjuk, hogy ezidén 336 tanuló járt az intézetbe, közülük 127 községi, bizonyítványt kapott 304, évközben elköltözött vagy kimaradt 32 tanuló. Példás magaviseletű volt 213, jómagaviseletű 81, szabályszerű 2. A tanulmányi előmenetelből kitűnik, hogy 38 jelesrendű, 83 jórendű, 125 elégségesrendű diák végezte el tanulmányait, 46 tanuló 1 tárgyból, 5 tanuló 2 tárgyból és 7 tanuló több tárgyból kapott elégtelen osztályzatot.

A 304 diák közül 267 részesült fogkezelésben. — A jövő isk. évre a beiratásokat szept. 2 és 3-án tartják. A tankönyvek jegyzékével véget ér az értesítő, mely Rónai Frigyes nyomdájában készült.

A Széchenyi István Allami Polgári Fiúiskola sárgafedélű értesítőjének címlapján a legnagyobb magyar mondása áll jelige gyanánt: "Nem a nép sokasága okozza egy vidék virágzását, hanem a nép minőségége." Örök igazság. Vajha a mai nemzedék mélyen szívébe vésné e mondást és életében valóra váltaná a benne rejlő igazságot. *Tihamér* Gusztáv igazgató az iskola fennállásának 62. évében annak 17 éven át bölcs igazgatásával kitűnt igazgatójáról, Náhner Mátyás szakfelügyelőről emlékezik meg 1937. július 17-én történt halála alkalmából. Ezt követi Hercz Ödön rajztanáról irt nekrológ. Hercz bácsi, ahogy őt tanítványai szeretetük jelül hívták, 22 évig működött ennél az intézetnél. Mindkét halott fényképe díszíti az értesítőt.

A cserkészcsapat velemi üdülő-házáról találok érdekes ismertetőt, melynek megalkotója Pavetits Ede parancsnok, akit most érdemei jutalmával a minisztérium igazgatói címmel tüntetett ki.

Az isk. év története c. fejezetben szó van az új középiskolai reformról, az iskola tanulmányi és nevelési ügyeiről, a tanári értekezletekről, a hospitálásokról, szülői értekezletekről stb.

A polgári fiúiskolába járt ezidén 118 tanuló (apadó tendencia). Jelesrendű volt 5, jórendű 42, elégséges 38, egy-több tárgyból elégtelen 24 tanuló. — Tudnivalók az új iskolai évre és a tankönyvek jegyzéke zárja be a tartalmat, minden kérdésre kiterjedő értesítőt, melyet szintén Rónai Frigyes nyomdájában készítettek.

Országos óvsdr lesz hétfőn, júl. 25-én városunkban.

**Ma, vasárnap
tánc
Szabóhegyen!****Még mindig kísért
a Strucc-ügy...**

A Strucc szállóval kapcsolatos ügyek hullámai, úgy látszik, még mindig nem akarnak elúlni, bár maga a kérdés egy bizonyos formában már stabilizálódott is. Július 10-i számunkban közölt vezércikkre, amelyben az egész Strucc-ügyet — véleményünk szerint — helyesen úgy tüntettük fel, mint egyik karakterisztikus jelenségét annak, hogy a város közvéleménye nem bizik olyan erősen, mint kellene, Köszeg nyaralóvárosi jövőjében, a háromcsillagos cikkirő küldött választ. Cikkében, amelyet mult heti számunkban minden kommentár nélkül közreadtunk, a Strucc-ügyben elfoglalt és a város parlamentjében is hangoztatott véleményét igyekezett ismételtelen megvédeni.

Válasz a**három csillagos cikkre**

Hozzászólására most szeretnénk röviden válaszolni. Majdnem egy fél hasábot szentel annak bizonyítására, hogy a vasutépítésnél a város vezetősége mindent elkövetett, hogy Köszegen keresztül vezessék a sineket. Mint írja, nem rajtunk mulott, hogy a gőzparipa másfelé vette útját. Ha a háromcsillagos cikkirő úr nagyon figyelmesen olvasta volna végig a kérdéses vezércikket, akkor észre kellett volna vennie, hogy a vezércikk egyáltalán nem azért íródott, hogy kifigurázza az akkori városvezetőséget. A vasutépítésnél előfordult jelenség, csak mint hasonlat szerepelt a cikkben és a három csillagos cikkirő úr is tudja, hogy találó hasonlat volt, mert bár ezt senkisé tagadta — a város akkori vezetősége mindent megtett, hogy Köszegen keresztül vezessék a vasutat, a város többsége, szóval a közvélemény igenis nem bánta, sőt örült neki, ha nem az ő földjei és kertje mellett dübörög el a vasmasina. Na és: a város vezetősége most nem akarta-e hogy megépüljön a modern Struccszálló?...

A cikk másik része azt igyekszik megcáfolni, hogy a szubvenció elutasítása nem volt "kereskedő-politika". Nem akarunk közelebbről vitába szállni ezzel a tagadással — majd később kiviláglik, hogy miért nem — csak szerényen megjegyezzük, hogy a képviselőtestületi vita során pontosan a háromcsillagos cikkirő úr volt az, aki leghesebben támadta a polgármesteri javaslatot és őt látszólag talán nem is lehet összefüggésbe hozni a községi "kereskedő-politikával", de joggal élhet bennünk a gyanu, hogy a *Kereskedelmi Kör* elnöke bizonyára nem fogja — mikor éppen a konkurrenciát jelentő Hangyáról van szó — mondjuk: a községi krumplikapálók érdekeit védelmezni.

A cikkirő úr azt is megjegyzi, hogy a szubvenció elutasítása a valódi közvélemény kifejezése volt, amennyiben a valódi közvélemény azon alapszik: aki a közterhekhez hozzá nem járul, közadókából nem igényelhet közsegélyt. A cikkirő úr

itt megint nem gondolt arra, hogy a képviselőtestületi vita során a polgármester és a szubvenciókérelmet pártoló városatyák talán százszor is elmondták, hogy a Hangya, mint olyan nem vezethet szállodát: *berlőt* kell keresnie, *aki aztan hozzájárul* a város közterhehez és így a Hangya csak mint közvetítő szerepelne: nagy tökével biztosítana Köszeg a nyaraló és üdülő város számára egy modern éttermet és hotelt. A képviselőtestület azonban nem szavazta meg a szubvenciót, mert — végre rá kell mutatni az igazságra — a Hangya volt a dologban: ezt a cikkíró úr is elárulja, amennyiben cikke végén kijelenti, hogy ha *adóalanyról* lett volna szó (egyébként: így lesz fából vaskarika) akkor más elbírálás alá került volna a dolog. *Hát pontosan ez az amiért* a háromcsillagos cikkíró úr által kritika tárgyává tett *vezércikk megíródott*: a városi közvélemény bizalma megrendült Köszeg nyaralóvárosi jövője iránt és egy-két ügyes szónok a dolgok ügyes beállításával, könnyen irányítható a közvélemény hivatott képviselőit olyan irányba, amely irányt sohasem követték volna, ha Köszeg nyaralóváros jövője iránt épen olyan nagy lett volna a lelkesedés és megértés mint amilyen az elindulás napjaiban volt...

De meg aztán: ha a háromcsillagos cikkíró úr elejétől végig, komolyan elolvasta volna a kérdéses vezércikket, amit a kritika lencséje elé állított, akkor — meg sem irta volna válaszáat. Mert a vezércikkben nagyon is értelmesen benne van az, hogy a Hangya szubvenció-kérelmének elutasítását mi sem tartjuk sem „kereskedő-politikának”, sem a „multból a vasutépítéssel kapcsolatban olyan előnyösen ismert jó községi maradiság”-nak, mert: (szórol szóra ez olvasható a vezércikkben) *ezek a magyarzatok, bár nyilvánvalóan nemely községi jelenségre, még sem felelnek a valóságot*. De hát a háromcsillagos cikkíró úr — úgy látszik — minden körülmények között fenn akarja tartani a maga *vell* igazát: akkor is hevesen védelmére kel, ha egy ujjal sem nyulnak hozzá...

(vas—)

A Strucc ügy keltette érdeklődésre misem jellemzőbb, hogy a héten az elszakított felvidékről, Nyittráról kaptunk egy cikket, amely szintén a Strucc-szálló problémájával foglalkozik. A nyittrai cikket szintén ide iktatjuk: hadd legyen teljes a sorozat.

A Strucc-politika

Félreértés elkerülése céljából előre kijelentjük, hogy nem a Szahara szárguldo futómadaráról lesz szó, hanem a mi helyi aranyos utánzatunkról, amely mintha délfelé sejtene a forró sivatagot és a maga életlehetőségeit, de nem veszi észre, hogy a háta mögött áthághatatlan korlátot emeltek, kihálásra ítélvén a mi Struccunkat. Hogy mikor keletkezett ez a szálloda, erre a legöregebb benszülöttek sem emlékezhetnek, mert 74 év távlatából nézve azon mód látom, ahogy ma áll előttünk, mint a változatlan helyi szimboluma.

Pedig valóban már nem is létezik, kimult a mai nehéz időkben mint annyi más, csak nem akarjuk e szomorú tény tudomásul venni, bizva az életlehetőség csalóka lidércfényében. Elsorvadva a földrajzi fekvés okozta forgalom hiányában, magánkézből egy pénzintézet tulajdonába került, amely kétkézzel adta a Hangya-szövetkezetnek. Ez utóbbi

pedig programjába vette, hogy Fönixként új életre kelti ezt a vállalatot s felszereli mindazon kényelmi eszközökkel, amiket a jelenkor igényes kultúrembere oly nehezen nélkülöz. A higgadtan ítélő olvasót nem is kell külön figyelmeztetni, ő maga is látja, hogy itt végzetes tévedésről van szó s oly előnyös változásokon alapul a számítás amik belátható időn belül nem valósulhatnak meg. S itt szöges ellentétben áll a Hangya a város közfelfogását képviselő vezetőség elutasító határozatával szemben, amely utóbbi ilyen célra nem hajlandó pénzbeli hozzájárulást adni. Hogy emiatt a város parlamentjét „övidlítő, maradi” s hasonló kevéssé hízogó epithetonokkal illeti a Hangya, azon nyugodt lelkiismerettel napirendre térhetnek: an.it Köszeg városa az utóbbi időben a maga korlátolt anyagi viszonyai közt teremtett (szó szerint: teremtett!), az egyenesen bámulatraméltó. Ne felejtjük továbbá azt, hogy a Hangya magánvállalat, amely itt tevékenységét az alapítónak elgondolásától kissé távolesó szállodai üzemre akarja kiterjeszteni, de az esetleges balsiker anyagi oldalát a városi hozzájárulás kiegyenlítő pótlásával biztosabb alapokra fektetné. Ha nem sikerül: üsse kö! nem a mi pénzünk veszett oda. Távol essék tőlünk, hogy a Hangya áldásos működését lebecsüljük (a néhai „Tizenkét röpirat”-ban megirt hajmeresztő kizsákmányolások megismétlését a Hangya lehetetlenné tette), de a szállodai üzem mégis kissé távol esik eredeti céljától. És Köszegen valami luxus-üzemet létesíteni? Aki idejön, tiszta levegőt, jó kosztot keres és egész nap a hegyekben barangol, hiány e téren nincs. Lehet, hogy a pedi- és manikür forgalom hiányában szedné a sátorfáját, de annyi baj legyen! Es ha a látogatottság fokozódásával az ilyen tervezett szálloda valóban szükségessé válnék, akkor hozzájárulás nélkül is akad majd vállalkozó, még maga a Hangya is.

Pósfai János.

Szeptemberben megnyílik az első községi napközi gyermekotthon

A Köszegen megtelepült Szervita apácák munkaprogramja.

Mint ismeretes egy évvel ez előtt Köszegen is megtelepedtek a Szervita apácák. Varga Ferenc községi cipésmester nemes adománya, aki emeletes házat adományozta a Szervita rendnek, tette lehetővé a rend községi megtelepedését. Eddig, tekintve, hogy az adományozott ház nagy átalakításon ment keresztül (az átépítési munka részben még most is folyik) csak két nővér tartózkodott Köszegen, de szeptemberre már hat nővér jön le a községi rendházba.

Felkerestük a községi rendház már most Köszegen tartózkodó vezetőnővérét M. Hajdu Rafis Gabriellát, aki a Szervita apácák községi munkaprogramjáról a következőket mondotta:

— Munkaprogramunk legfontosabb része, amit már szeptembertől kezdve megvalósítunk: *a napközi gyermekotthon felállítása*. A dolgra induló tisztviselő és munkácsaládok adják ide be gyermekeiket, akik egész nap reggel 8 órától délután 4 óráig felügyelet mellett szórakoznak. Ebédet is az otthonban kapnak. A díj egészen minimális, mindössze havi 5 pengő lesz.

— A közel jövőben szervezzük meg az egyházközség dolgozó asszonyainak és leányainak szervezetét. A

Zitakört szintén a községi rendház veszi a kezébe.

Valószínűleg sikerül majd az úrlányokat belevonni ebbe a tervbe.

— A rendház veszi teljesen a kezébe a barakki szociális intézményeket is: az ovodát és a varrodát és befolyást igyekszik gyakorolni az egész barakki gyermeknevelésre.

— A betegápolás ellátására szintén felkérték a rendházat, de azt hiszem erre — a rend máshol nem is foglalkozik betegápolással — egyelőre nem kerülhet sor.

A Szervita rend magyarországi megtelepedéséről szólva elmondta M. Hajdu Gabriella vezetőnővér, aki okleveles tanítónő és óvónő, hogy a rendet 14 évvel ez előtt telepítette meg Hannauer váci püspök. (A rend a külföldi államokban már 700 éves multa tekinthet vissza.) A magyarországi Szervita rendnek P. Marchi Cirill a tartományfőnöke, a női rendnek pedig Bairt M. Erzsébet az általános főnöknője.

A szeptemberben megnyíló napközi gyermekotthonra már most felhívjuk az érdekelte szülők figyelmét. Régi hiányt pótolnak ezzel a Szervita apácák: a dolgozó anyák ezentul nyugodtan végezhetik munkájukat, nem kell állandóan hazagondolniok: mi lesz a kis Jancsival meg Julcsával. A napközi gyermekotthonra előjegyzést már most elfogadnak a rendházban. Augusztus végén M. Hajdu Rafis nővér szülői értekezletet tart, amelyen részletesen tájékoztatja a szülőket a napközi otthonról.

HIREK

Szabadságon a rendőrkapitányság vezetője. Vastagh Zoltán dr. rendőrkapitány most tölti nyári szabadságát. Szünidejének egyik részét Köszegen töltötte el, jelenleg a Balaton mellett nyaral családjával együtt.

Gyöngyös Ferenc kormendi kanonok ezüstmiséje. Bensőséges ünneplésben részesítette a kormendik. egyházközség Gyöngyös Ferenc c. kanonok esperes-plébános ezüstmiséje alkalmából. Szombaton este lampionos szerenáddal köszöntötték az ünneplőt, vasárnap reggel pedig zsufozásig megtöltötték a templomot a hívek. A szentélyben foglaltak helyet a jubiláns szülői, testvérei, köztük Gyöngyös Endre dr. polgármester-helyettes. Köszegről többen vettek részt az ünneplő lelkipásztor jubileumán vitéz Nagy Miklós dr. polgármesterrel az élükön. Többek között megjelentek Pallay József dr. városi tisztifőorvos és Németh Mihály városi tisztviselő is Köszegről.

Eljegyzés. Fehér Mária Magdolna és mihályházi dr. Tóth Béla székeslővárosi tisztviselő jegyesek. (Mindenkülön értesítés helyett.)

Köszegről Amerikába szakadt magyar ünneplte házasságának 25. éves évfordulóját a héten a szombathelyi Sabária kistermében. Horváth Ernő és felesége — édesanyja ma is Köszegen él — érkeztek rokoni látogatásra Magyarországra. Az amerikai nagyvállalkozó és felesége egy pillanatra sem feledkeztek meg az Óhazáról és a negyedszázados családi jubileumra hazajöttek. A jubiláns házaspárt a rokonság nevében többen között Bánovits Ödön dr. köszöntötte.

Allomást kap Köszegfalva. Köszegfalvának legnagyobb és legrégibb óhaja teljesedett be a közelmúltban: a MAV. igazgatósága a község—szombathelyi vonalon megállóhelyet engedélyezett a községnek. A község új állomását 25-én nyitják meg ünnepélyes keretek között.

Halálozás. Felsőöri Paál Elek magánzó hunyt el mult vasárnap élete 90. évében. A szép kort megért magánzó széles körben ismerték a városban, annak idején társaságba járó ember volt Halálát felesége, született Horváth Mária gyászolja. Csütörtökön helyezték nagy részvét mellett örök nyugalomra.

Kispéter Miklós dr. könyve „A győzedelmes film”, amelyről multheti számunkban részletes ismertetést közöltünk, már kapható az Emcericumban és Róth könyvkereskedésében.

Jambrits polgármester rádióelőadása. Jambrits Lajos ny. polgármester, akinek jó tollát nemcsak Köszegen, de a fővárosi lapoknál is ismerik, ezúttal mint előadó aratott sikert. Kedden délután 5 órakor a budapesti rádióban előadást tartott Köszegről. Előadásában ismertetette a város történetét, végigkalauzolta a hallgatóságot a Köszeg körüli hegykoszorú kirándulóhelyein, ismertetette a város intézményeit, kulturális és történelmi nevezetességeit. Jambrits Lajos előadását a községi rádiótulajdonosok majdnem kivétel nélkül meghallgatták és mint régebbi szereplési során is, ezúttal is megállapították, hogy Jambrits polgármesternek nagyon jó mikrofon-nangja van. Előadásával kapcsolatban Jambrits Lajos közel egy hétig Budapestben tartózkodott, ahonnan szombaton reggel tért vissza Köszegre.

Jambrits polgármester rádióelőadásának már most érezhető a hatása. A kitünően összeállított rádiópropagandaelőadás után ugyanis tömegesen érkeznek az érdeklődő levelek a városi idegenforgalmi hivatalhoz, amelyek mind Jambrits nyug. polgármester rádióelőadására hivatkoznak. Jambrits Lajos maga is 19 gratuláló levelet kapott az ország különböző részeiből.

A Concordia dalárda közgyűlése. Ma délelőtt 11 órakor tartja évi rendes közgyűlését az Ipartestület székházában. A vezetőség ehelyütt is felkéri a dalárda működő és pártoló tagjait, hogy a közgyűlésen minél nagyobb számban jelenjenek meg.

Bormérés. Kitünő vörös bort mér szombattól kezdve Karner Ferenc pékmester Árpád-tér 19. sz.

Festék, lakk legkiválóbb minőségben kapható Kirchknopf Mihály cégnél

Szenzációs olcsó kiárúsítás Kőszegen!

Varkör 8 sz. alatti cipőüzletben! Szappan, Illatszert és háztartási cikkekben Varkör 8 sz. alatti cipőüzletben!

Rendkívül módon lezártított áron vásárolhat most, hiszen szükségletét hosszú időre beszerezni, amíg a készlet el nem fogy, nehogy elmulassza ezen kedvező alkalmat, mert az árusítás rövid ideig tart. — Ugyanott több ezer pár női, férfi és gyermek cipő bémulást okozó áron kidobunk. — Nagyobb bevásárlás esetén a Kőszeg járásbelleknek és szombathelyieknek jövet-menet utiköltségét megtérítjük.

A nyaralók figyelmébe. Hétfőn délután a város idegenforgalmi hivatala a nyaralók részére bemutatta a város történelmi nevezetességeit. Találkozás délután 5 órakor a Szentháromság szobornál. Az idegenforgalmi hivatal felkéri a lakás kiadókat, hogy erre a városbemutatóra hívják fel nyaralók figyelmét.

Kirándulás a nyaralók részére. A város idegenforgalmi hivatala csütörtökön azaz július hó 28-án a nyaralók részére kirándulást rendez: Irottköre, Stájerházakhoz gyalog kirándulást és Stájerházakhoz autóbusszirándulást. Jelentkezni az autóbusszirándulásra lehet a városházán az iktató hivatalban. Indulás reggel 7 órakor.

Átéptük a városháza hátsó szárnyépületét. A kőszegi városháza irodahelyiségeinek a modern követelményeknek megfelelő átalakítása tárgyában két évvel ezelőtt a város vezetősége tervet dolgozott ki. A tervezet első munkáit tavaly végezték el, amikor a központi épület helyiségeit építették át, úgyhogy minden referens önálló irodát kapott. Az ideai építkezés során a második év programját valósítják meg. Ennek a keretében az adóhivatal és a számvétség irodahelyiségei kapnak a mai igényeknek megfelelő új formát.

A szerdai és szombati térszenek igen nagy vonzóerővel bírnak, és ha így szaporodik tovább a zenét élvező közönség és nyaralóink száma, rövidesen szüknek bizonyul főterünk derék zenészeink által nyújtott kitűnő sétazene zavartalan meghallgatására. Mindenesetre ez a siker a fúvósok érdeme, mert a nyújtott műsor kitűnő és méltán megérdemli azt az ovációt, amiben Kováts Ferenc karnagy és derek zenészei részesülnek. — A július 27-i (szerda) térszene műsora: 1. Fricsay: Magyar vér induló. 2. Tézene nyitány. 3. Lincke: Megvett szerelem, keringő. 4. Tango Valentino. 5. Kováts F.: Elmúlt idők, egyeleg. 6. Hause: Csendes boldogság, dal. 7. Kliment: Straus műveiből. 8. Komzák: Albrecht fg.-induló. — A július 31-i (szombati) térszene műsora: 1. Kováts F.: Rongyos csárda, induló. 2. Brussig: Hangverseny nyitány. 3. Strauss: Kincs keringő. 4. Kliment: Nagy indulóegyveleg. 5. Pécsi: Magyar dalegyveleg. 6. Jurek: Deutschmeister-induló.

Autóbusszal Keszthelyre rendez kirándulást a KSE jövő vasárnap, július 31-én. Jelentkezni utitársnak lapunk kiadóhivatalában lehet. Indulás reggel 12 órakor.

Tilos a járdákra való festés Felhívjuk a közönség figyelmét azon b-m-i rendeletről, mely megtiltja mind az úttesten, mind a gyalogjárón — a közlekedésrendészeti jelzések kivételével — minden más szöveg, jelzés, rajz vagy reklám vetítést avagy ilyeneknek az úttestre vagy járdára festését. A tilalom megszegése kihágást képez, mely visszaesés esetén elzárással büntetendő.

Rendőrkapitányság.

Nekirohant a lovaszekernek az autó. Szerencsés kimenetelű karambol történt szerdán reggel a községszerdahelyi templom előtt. Egy szombathelyi autó tartott az uton

felfelé, mikor szemben találta magát özv. Molnárné egylovas szekerevel. Az autó nekirohant a szekérnek és eleje erősen megrongálódott. A kocsi elé fogott ló szintén megsérült. A kocsin ülőknek és a sofőrnek szerencsére semmi bajuk nem történt. Egy kis ijedtségen kívül szerencsésen megúszták a karambolt, amely súlyos szerencsétlenséggel járhatott volna.

Felöltők, öltönyök, burburyraglánok, női tavaszi kabátok, esőköpenyek, nagy választékban kaphatók **Zerthofer Résző ruhaáruházában.** Ugyanott vegytisztítás, kelmefestés, gallértisztítás a legsebb kivételben.

Mit jelentenek az álmok? Egy amerikai tudós rendkívül érdekes álmofejteéseit közli a most megjelenő új Színházi Élet. Nemcsak az álmokat fejti meg ez a cikk, de a legkülönbözőbb és legérdekesebb következtetésekre is ad alkalmat. Az új Színházi Életben kezdi meg tudósításait Megyeri Sári, akit a stockholmi Nemzetközi Asszonyhétre küldött ki a lap. Bethlen Margit, Indig Ottó, Hatvány Lili, Bókay János, Farkas Imre, Guthy Böske, Kellér Andor és mások cikkein kívül folytatja a lap Bácskai Magda „Halhatatlan szerelmek” című sorozatát. Darab- és kottamelléklet, Rádió Világhíradó, 32 oldalas gyermeklap, kézimunkamelléklet egészíti még ki az új Színházi Életet melynek ára 60 fillér. Kapható Róth Jenő könyvkereskedésében.

Hivatalos rovat.

Felhívom a szőlőbirtokosok figyelmét a rovarok által a szőlőkben okozott károk bejelentési eljárására. Az erre vonatkozó P. M. rendelet a városi adóhivatalban betekinhető.

Felhívom a szőlőbirtokosokat az új szőlőtelepítésre vonatkozó ideiglenes földadómentesség eljárására. Az erre vonatkozó P. M. rendelet a városi adóhivatalban betekinhető.

Újból felhívom az érdekelt birtokosok figyelmét a hiányzó vagy megrongált birtokhatárjeleknek pótlására. A birtokhatároknak megjelölése csak faragott, cementből készült kövel történhetik. Birtokváltozások esetén az áll. Földmérési Felügyelőség mérnökének részéről történő felmérése a mérnöki fixpontok megjelölésére szolgáló faragott vagy cementből készült kövek hiánytalanul a kiküldött mérnök rendelkezésére bocsátandók.

Közhírré teszem, hogy a m. kir. honvédsapatok 1938. évi július hó 25, 26, 27, 28 és 29-én reggel 5 órától 12 óráig a Kőszegdoroslótól északra, Cák község, caki erdő, Irányhegy, Pogány borpincék, Gullner malomtól nyugatra lévő forrás közti területen éleslövészetet tartanak. Felhívom a közönség figyelmét arra, hogy a veszélyeztetett területen senki se tartózkodjék és a biztonsági örkök felhívásának mindenki tegyen eleget.

Felhívom mindazokat, akiknek Károly csapat kerest megismerése végett szükségük van sebesülési címre, kérvényeiket előterjeszthetik

az illetékes vegyesdandárparancsnokságnál folyó év végéig.

Felhívom a közönség figyelmét, hogy a városi pénztárban előjegyzett tüzfát f. év július hó 31-ig feltétlenül váltsa ki, mert az előjegyzett tüzfát ezen határidőn túl nem tartjuk vissza. Aug. 1-től kezdve a ki nem váltott tüzfá értékesítéséről más úton gondoskodom.

vitéz dr Nagy Miklós
polgármester.

Ipartestületi közlemények.

Központunk megkeresése folytán felhívjuk testületünk tagjainak figyelmét, a Miskolci Ipartestület által szeptember 4–11-ike között rendezendő „V. Miskolci Ipari Vásár”-ra melyre félárú vasuti jeggyel lehet utazni. A kiállítás tartama alatt, iparos nagygyűlést szándékoznak tartani melynek tárgysorozatán a kézművesipart érintő időszéri kérdések szerepelnek. — Felkérjük testületünknek tagjait, hogy a vásárt lehetőleg minél többen látogassák meg.

Ipartestületi elnökség.

20 pengős buzaárt biztosított a kormány a termelőknek.

A kormány a buza értékesítésére vonatkozólag a következő hivatalos tájékoztatót adta ki:

A folyó évi buzatermésből származó feleslegek külföldi értékesítésével kapcsolatosan az egyes import-államokkal lefolytatott tárgyalások során a kormánynak sikerült buzafeleslegünk túlnyomó részének külföldi értékesítését biztosítani.

Az ezekben a külkereskedelmi szerződésekben előirt buzaárak, valamint a buzaár tartására előirányzott belső anyagi támogatásnak segítségével a kormány biztosítani kívánja, hogy a folyó termelési évben a buza-termelő gazda a kereskedelmi forgalomba kerülő buzájáért 20 P körüli métemázánkinti árat kapjon.

A kormány rendelkezése értelmében a Futura és a gabonakereskedelem az egyes vasuti és hajóállomásokon, azok földrajzi fekvésének megfelelően az exportra megfelelő buzát 19'25–20'75 pengős áron vásárolja fel. Ezek az árak legalább 80 kilogramm hektoliter súlyú buzára értendők. Amikor a kormány a buza belső árának ezen a szinten tartását jelentős anyagi áldozatokkal biztosítja, ugyanakkor a buza kiviteli árat olyképpen állapította meg, hogy az exportra kerülő buza-mennyiségek az egész értékesítési év folyamán ezeknél az árnál magasabb áron nem értékesülhetnek. Minthogy továbbá a kormány az árkormánybiztos útján a fogyasztók érdekében a malmok lisztárait is ellenőrizni fogja, a malomvásárlások se fognak lehetőséget nyújtani ennél magasabb belső árak kialakulására.

Ezzel a kormánynyilatkozattal kapcsolatban Sztranyavszky Sándor földművelésügyi miniszter kijelentette hogy a kormány által közzétett 1925 pengős árat az ország legtávolabb fekvő vasuti állomásain is megkapja

a gazda a kereskedelmi forgalomba kerülő és az export céljainak megfelelő legalább 80 kilogramm hektoliter súlyú buzáért. Az ország nyugati katarállomásain és valamennyi rakodó határállomáson a Futura és a kereskedelem köteles a 20'75 pengős felső árhatárt megfizetni. Hangsúlyozta a miniszter is, hogy ezek az árak az egész értékesítési évben érvényben maradnak.

Szerkesztői üzenetek.

P. J. Nyitra. Májkor is kopogtathat. Tanár, Siklós. Beígért versét nem kaptuk meg, a héten okvetlenül elvárjuk. Addig is kellemes nyar-ást kívánunk, lehetőleg minél több alvással! — C. G. Kőszeg. Verset csak abban az esetben közlünk, ha megüti a mértéket, de megnyugtató: nem mérünk a legszigorúbb mértékkel. Novellát szintén közlünk, ha jó.

Felhívás!

Megvettük Végh István Kőszeg, Gyöngyös-utca 13. sz. alatti házát és vegyeskereskedését. Hitelezők nyolc napon belül jelentkezzenek. Későbbi jelentkezők jogaikat veszítik.

id. Fazekas János
Olmód, Csárdamalom.

2 hold rét és hold szántó

bérbeadó. Bővebb felvilágosítás kapható: Kőszeg, Horthy Miklós-u. 35.

Németül perfekt beszélő, varrni tudó intelligensebb nőt keresek,

ki takarítást vállal és reumás beteget kiszolgálja.

Pataky Lászlóné Siklós.

A régi Rusznyák-féle mészáros és hentesüzlet

Gyöngyös-utca 26. sz. alatt e hó 30-án újra megnyílik. — A tisztelt vevőközönség szíves pártfogását kéri

Ecker Károly, mészáros és hentes.

Netter kert mellett

1900 □ öles föld

(házhelynek is alkalmas)

sürgősen jutányos áron eladó

Cím: Kiss, Varkör 45. sz.

Patkányzó kutyák kaphatók.

Cím a kiadóhivatalban.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, akik szeretett jó férjem, illetve rokon

Felsőbéri Paál Elek

elhunyta alkalmával jóleső részvényt nyilatkozásukat kifejezték, a koszorú- és virágadományokért, valamint a temetésen való megjelenésért ezúton mond hálás köszönetet

A gyászoló rokonság